

ombudsman

veřejný ochránce práv

Vaše značka 381132-RRTV
Sp. zn. 787/2020/VOP/VBG
Č. j. KVOV-4363/2021
Datum 1. února 2021

Vážený pan
Bc. Ivan Krejčí
předseda
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
Škrétova 44/6
120 21 Praha 2

Vážený pane předsedo,

obracím se na Vás v rámci šetření zahájeného z vlastní iniciativy mojí zástupkyní ohledně postupu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání při uplatňování dohledových oprávnění nad vysíláním televizního pořadu Výměna manželek.

Po obdržení Vašeho vyjádření ke zprávě o šetření jsem se rozhodl v šetření pokračovat sám a podle § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, Vám **sděluji své závěrečné stanovisko v šetření**, jehož součástí je i návrh opatření k nápravě.

Závěrečné stanovisko

Nepřesvědčil jste mě o tom, že Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále také „Rada“) postupovala v souladu se zákonem, když dospěla k závěru, že obsah žádného dílu televizního pořadu Výměna manželek není způsobit ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Svým vyjádřením jste přesvědčivě nevysvětlil, proč Rada považuje vysílaný pořad za vhodný pro dětského diváka, na rozdíl od jiných „reality show“, za jejichž odvysílání v minulosti uložila (s posvěcením soudů) pokuty.

Jakkoliv uznávám, že se hranice vhodnosti mediálního obsahu posouvá, nedomnívám se, že negativní jevy, s kterými může být dětský divák prostřednictvím vysílaného pořadu konfrontován (na které upozornila moje zástupkyně ve své zprávě o šetření, na níž v plném rozsahu odkazuji), ztratily na své škodlivosti, a lze proto bez dalšího uzavřít, že žádný z dílů pořadu Výměna manželek není způsobit ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Nepřiléhavá mi rovněž přijde Vaše argumentace, že posouzení Rady je názorem kolektivu, zatímco názor mojí zástupkyně, potažmo názor můj coby veřejného ochránce práv, je názorem subjektivním, protože jde „pouze“ o názor jednotlivce.

Musím zdůraznit, že Kancelář veřejného ochránce práv je zákonem zakotvena jako monokratický nezávislý orgán. To však neznamená, že by měl mít menší váhu při posuzování škodlivosti určitého jednání. Zvláště, pokud sám (s odkazem na judikaturu) připomínáte, že vhodnost pořadu typu „reality show“ a vyhodnocení vlivu na vývoj dítěte prizmatem průměrného vnímání je schopen v zásadě každý, tj. Rada stejně jako veřejný ochránce práv či rodič dítěte.

Pokud pořady tohoto typu byly nevhodné v éře „Big Brother a Vyvolení“, nemohu přijmout Vaše prosté konstatování, že „hranice jakési morální přijatelnosti mediálního obsahu

se velice rozvolnily“, jako vysvětlení, proč (jednoduše řečeno), to, co bylo škodlivé pro dětského diváka tehdy, není škodlivé dnes.

Uznávám, že primární ochranu dětí „před vysíláním“ by měli sehrát rodiče či zákonní zástupci. Stát však svěřil dohledovou roli i Radě, a ta by proto neměla na tuto roli rezignovat a odpovědnost „přehazovat na rodiče“ s odkazem, že pořad je vysílán po 20. hodině, když je následně reprízován v dopoledním čase, nebo s poukazem na to, že jde o „klasickou reality show“.

I když zčásti rozumím Vaší argumentaci, že pořad je v jistém smyslu přínosným, výchovným, když ukazuje fungování „bezproblémové“ rodiny v kontrastu „problémové“ rodiny, nemohu přehlédnout, že vysílání (přinejmenším některých dílů) doprovází nejrůznější sociálně patologické jevy, a to až v míře, kterou z pohledu dětského diváka, považuji za „ohrožující“. Z pohledu vlivu na mravní vývoj dětí a mladistvých nemohu pominout, že pořad může vést k zostuzování chudých lidí, resp. lidí, kterým se obecně nedaří.

Domnívám se, že Rada by měla dál nastavovat hranice únosnosti; toho, co je ještě morálně (eticky) únosné. Zvláště pokud je zcela zřejmé, že provozovatel daného pořadu se neustále snaží zvýšit sledovanost pořadu tím, že vyvíjí vyšší tlak na kontroverznost účinkujících.

Konečně ve Vašem vyjádření **postrádám vyjádření k plnění Vaší oznamovací povinnosti orgánům sociálně-právní ochrany pro případ, že odvysílané další díly budou nasvědčovat tomu, že jde o dítě či děti ohrožené** podle § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh opatření k nápravě

Podle § 19 zákona o veřejném ochránci práv navrhuji, aby Rada:

- (1) **Přijala opatření, kterými bude plnit svou oznamovací povinnost orgánům sociálně-právní ochrany a informovala mě, u kterých z odvysílaných dílů informovala příslušné orgány sociálně-právní ochrany.**
- (2) **Upozornila TV NOVA, s. r. o., na porušení povinnosti dle § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, anebo přesvědčivěji zdůvodnila, proč v odvysílaném pořadu nespatřuje porušení zákona** (například odkazem na aktuální vývoj judikatury, jíž jí dává za pravdu, nebo aktuálním odborným vyjádřením specialisty z oboru psychologie).

Vážený pane předsedo, sdělte mi prosím do **30 dnů** od doručení závěrečného stanoviska, která opatření k nápravě jste provedl.

S přátelským pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)